

WE LEAD.
WE LEARN.

Metsiemme ruokasieniä

Metsiemme ruokasieniä

Sienet ovat marjojen ohella metsiemme pidetyimpiä keruutuotteita. Vaikka syötäväksi kelpaavia eri sienilajeja lienee satoja, suomalainen kerää koriinsa muutamaa suosikkiaan. Yleisesti hyödynnettävien metsäsienten käyttö maassamme on lajiston osalta viime aikoina monipuolistunut. Suomalainen rouskukansa on tutustunut myös tatteihin – varsinkin herkku-tattiin – sekä mustatorvisieniin ja haperoihinkin. Suppilovahverosta on tullut sienikansan uusi suosikki. Herkullisia ja yleisiä lajeja on runsaasti. Vastaavasti myrkyllisiä on vähän, mutta yksikin erehdys saattaa olla kohtalokas. Siksi ei koskaan pidä poimia koriinsa lajia, jonka tunnistuksessa on epävarmuutta.

Tämä opasvihkonen liittyy UPM Metsän julkaisemaan luontojulisteeseen ”Metsiemme ruokasieniä”. Siihen on koottu sekä tuttuja koko kansan suosikkisieniä, mutta myös vähemmän tunnettuja. Julisteen toivotaan osaltaan lisäävän kiinnostusta metsiemme ruokasieniä kohtaan. Viime vuosina on julkaistu useita hyvätasoisia oppaita, jotka tukevat sieniharrastuksen kehittymistä sekä lajintunnistuksessa että keittön puolella. Kokenut sienestäjä tietää hakea saaliinsa oikeaan aikaan oikeasta paikasta. Kori täytyy helposti, kun tietää kasvupaikan, vuodenajan ja vallinneen sään vaikutukset eri sienilajien esiintymiseen.

Ruokasienemme elävät osana metsäekosysteemiä puiden kasvua edistäen. Useimmat sienet ovat puidemme juurisieniä, ja niillä on elintärkeä tehtävä veden ja ravinteiden vaihdossa. Jokaisella puulajilla on omat juurisienensä, mikä johtaa sienilajiston vaihteluun eri puulajien välillä.

Osa sienistä on karikkeen tai puun lahottajia. Nämä sienet vapauttavat ravinteita uudelleen käyttökelpoiseen muotoon puille ja muille metsien pienikokoisemmille kasveille. Sienirihmastot reagoivat myös maaperän häiriöihin. Korvasieni keväisellä uudistusajalla pari vuotta maanmuokkauksen jälkeen on tästä tyypillinen esimerkki. Monet muutkin lajit herkistyvät tuottamaan satoa kohteille, joissa maa altistuu kulutukselle, polkujen ja teiden varsille.

Metsäsientemme pääsato on syksyllä, keväsieniä on niukasti. Sateisina kesinä sienestämään kannattaa lähteä jo heinäkuussa. Taitava saattaa löytää syötävää – ainakin nimeksi – keskellä talveakin.

Julisteen kuten tämän opasvihkonen valokuvat ovat tamperelaisen *Lasse Kososen* ottamia. Kosonen on tehnyt myös lajikuvaukset.

Toivotamme kaikille satoisia retkiä ja herkullisia hetkiä metsäsienten parissa!

Kesäkuussa 2007

UPM Metsä

Julisteen ruokasienet

Haaparousku

Skogsrisk, *Lactarius trivialis*

Keskikokoinen–isohko rousku. Lakki vaaleanharmaanruskea-siniharmaa, toisinaan jopa teräksensininen, joskus tummatäpläinen, limainen. Heltat kellanvalkoiset. Jalka kellanvalkoinen, ontto. Maitiaisneste valkoista, kuivuesaansaan hitaasti vihertyvää. Maku kirpeä. Kuusen juurisieni. Suosituimpia ruokasieniämme, jota on keitettävä ennen käyttöä 5 minuuttia.

Haavanpunikitatti

Aspsopp, *Leccinum aurantiacum*

Keskikokoinen–isohko tatti. Lakki kupera, appelsiininvärinen, tiivismaltonen. Lakin pintakelmu kääntyy varsinkin nuorena selvästi pillistön puolelle. Pillit hyvin tiheässä, likaisenvalkoiset. Jalka tanakka, kova, valkeahko, valkotupsuinen, tupsut ruskettuvat iän myötä. Malto halkileikattaessa hitaasti tummuva. Haavan juurisieni. Hyvä ruokasieni, mutta kypsennettävä perusteellisesti.

Hallavahakas

Frostvaxskivling, *Hygrophorus hypothejus*

Pienehkö–keskikokoinen. Lakki laakea, kuoppakeskustainen, ohutmaltoinen, limainen, vihertävänruskea, keskeltä usein lähes musta. Heltat melko harvassa, tasatyviset, keltävät, Jalka pitkä, joikka, limainen, ainakin latvasta keltävä. Mieto. Kasvaa usein myöhään syksyllä mäntykan-kailla tai mäntyistutuksissa. Männyn juurisieni. Hyvä ruo-
kasieni.

Härmämalikka

Pudrad trattskevling, *Lepista nebularis*

Keskikokoinen–isohko. Lakki laakean kupera-laakea, har-
maa, reunoilta vaaleampi ja usein valkohärmäinen, reunat
alaspäin kiertyneet. Heltat hyvin tiheässä, hieman johtei-
set, kermanvalkoiset. Jalka tukeva, nuijamainen, valkoi-
nen. Haju naurista muistuttava. Karikkeenlahottaja. Kas-
vaa usein isoina ryhminä tai noidankehinä nurmikoilla,
polkujen varsilla, kompostien ja lehtikasojen vieressä, leh-
doissa ja pensaikoissa, usein myöhään syksyllä. Hyvä ruo-
kasieni, mutta voi aiheuttaa joillekin vatsavaivoja.

Isohapero

Storkremla, *Russula paludosa*

Keskikokoinen–iso hapero. Lakki laakea, kuoppakeskustainen, ohutlimainen, omenanpunainen, Heltat kellertävänvalkoiset, lähellä lakin reunaa usein punateräiset. Jalka tukeva, sukkulamainen, hauras, valkoinen ja usein punahäiveinen. Miedonmakuinen. Männyn ja kuusen juurisieni, usein myös soisilla paikoilla. Hyvä ruokasieni.

Kalkkitryffeli

Bianchetto, *Tuber borchii*

Pientä perunaa muistuttava maanalainen sieni. Väriltään harmaanruskea–likaisenvalkoinen, sisältä valkosuoninen, violetinharmaa. Haju voimakas, läpituokeva. Suomesta toistaiseksi vähän löytöpaikkoja, useimmat perunapelloilta ja komposteista. Ulkomailla lajia pidetään erinomaisena ruokasieninä.

Kangashapero

Tegelkremla, *Russula decolorans*

Keskikokoinen–isohko hapero, Lakki laakea, keskeltä usein kuopalla, ruskeanoranssi. Heltat kellertävänvalkoiset. Jalka valkoinen, harmaantuva. Malto leikkauskohdasta aluksi punertuvaa, sitten harmaantuvaa, mietoa. Mäntykankailla, usein runsassatoinen. Hyvä ruokasieni.

Kangasrousku

Pepparriska, *Lactarius rufus*

Pienehkö–keskikokoinen rousku. Lakki laakea, piparkunruskea, lakin keskustassa usein terävä nipukka. Heltat rusehtavanvaaleat. Jalka lakkia vaaleamman ruskea. Maitiaisneste valkoista, kirpeää. Malto kirpeänmakuista. Mäntykankailla yleinen ja runsassatoinen. Ainakin männyn ja koivun juurisieni. Paljon käytetty ruokasieni, joka on keitettävä 5 minuuttia ennen käyttöä.

Kangastatti

Sandsopp, *Suillus variegatus*

Keskikokoinen–isohko tatti. Lakki tukeva, rusehtavankelmainen, siinä tummanruskeita täpliä. Pillit hyvin pienet, liikkaisen kellanharmaat. Jalka tukeva, rusehtavankelmainen, Malto muuttuu leikattaessa sinivihreäksi. Mäntykankaiden runsassatoisimpia sieniä. Männyn sienijuurisieni. Hyvä ruokasieni.

Kartiohuhtasieni

Toppmurkla, *Morchella conica*

Keskikokoinen. Lakki erikoisen muotoinen, kartiomainen tai kapean sukkulamainen, pinnalta pitkittäisharjuinen ja lokeroinen. Jalka valkoinen, lyhyt. Kulttuuripaikoilla, kuten pihossa ja puutarhoissa, lastukasoilla tai metsäpoluilla ja metsänreunoissa. Kevätsieni. Erinomainen ruokasieni.

Karvarousku

Skäggriska, *Lactarius torminosus*

Keskikokoinen–isohko rousku. Lakki laakea, keskeltä matalasuppiloinen, rusehtavanpunainen, voimakasvyöhykkeinen. Lakin reunat sisäänpäinkiertyneet, pitkäkarvaiset. Heltat punertavanvalkoiset, tiheässä. Jalka tukeva, ontto, valkeahko. Maitiaisneste valkoista, kirpeää. Malto kirpeänmakuista. Koivujen seurassa erilaisissa metsissä. Hyvä ruokasieni 10 minuutin keittämisen jälkeen.

Kehnäsieni

Rynkad tofsskivling, *Rozites caperata*

Keskikokoinen sieni. Lakki aluksi pallomainen, sitten laakeneva, keskusta jää kohoumaksi, oljenruskea, keskeltä usein valkohärmeinen, kosteusmuuntuva. Heltat kellanruskeat, tiheässä, sahanteräiset. Jalka valkeahko, tukeva, hoikka, nuijamainen. Jalan latvaosassa helposti irtoava, sormusmainen rengas, jonka yläpuolella on sahanterämäistä kuviointia. Maku mieto. Monenlaisissa havumetsissä, ainakin koivun ja kuusen juurisieni. Hyvä ruokasieni.

Keltahapero

Gulkremla, *Russula claroflava*

Keskikokoinen–isohko hapero. Lakki laakea, keskeltä kuopalla, kirkkaankeltainen, heltat kellertävänvalkoiset, jalka valkoinen, harmaantuva. Malto harmaantuvaa, mieto. Kosteissa koivikossa, usein jo keskikesästä lähtien. Erinomainen ruokasieni.

Keltavahvero

Kantarell, *Cantharellus cibarius*

Keskikokoinen kääväkäs, joka on kauttaaltaan munankeltainen (harvoin valkeahko). Lakin reuna usein poimuinen. Helttamaiset poimut harvassa, usein haaraiset. Jalka hoikka, tyveen päin suippeneva. Maku melko mieto, tuoksu hedelmäinen. Erityisesti koivujen seurassa muodostaen sinijuurta, usein hieman kuluneilla paikoilla, kuten polkujen varsilla. Erinomainen ruokasieni.

Koivunkantosieni

Föränderlig tofsskivling, *Kuehneromyces mutabilis*

Pieni–keskikokoinen kantosieni. Lakki voimakkaasti kosteusmuuntuva ja siksi kaksivärinen: lakin keskustassa kuivumisen myötä laajeneva rusehtavankeltainen alue, lakin reunaosat kinuskinruskeat, niissä varsinkin nuorena kellanvalkeita pikku suomuja. Heltat melko tiheässä rusehtavat, tasatyviset. Jalka hoikka, sitkeä, säikeinen, ja ruskeasuomuinen; jalan latvaosassa ulkoneva rengas. Koivujen ja muiden lehtipuiden kannoilla usein isoina kimppuina. Lahottaja. Hyvä ruokasieni, josta vain lakit käytetään.

Korvasieni

Stenmurkla, *Gyromitra esculenta*

Keskikokoinen–isohko. Lakki tippaleipämäisesti poimui-nen, vaalean-tummanruskea. Jalka harmahtavan-rusehtavan valkea. Malto lokeroista. Hakkuuaukeilla, polkujen varsilla, kuivilla kankailla ym. kuluneilla paikoilla. Hyvin myrkyllinen raakana, mutta oikein käsiteltynä herkullinen ruokasieni (kaksi kertaa keitettävä 5 minuuttia runsaassa vedessä ja välillä huuhdeltava). Kevätsieni.

Kultarousku

Mandelriskka, *Lactarius volemus*

Keskikokoinen–iso. Lakki laakea, keskeltä kuopalla, paksuhaltoinen, kuparinruskea. Heltat rusehtavan vaaleat, vanhemmiten ruskettuvat. Jalka vaalea, rusehtava. Malto sillinhajuista, mietoa. Maitiaisneste hyvin runsasta, valkoista. Lehtomaisissa kuusikoissa, ainakin kuusen ja tammen juurisieni. Melko harvinaisena Etelä-Suomessa. Erinomainen ruokasieni.

Käsätuhkelo

Värtig röksvamp, *Lycoperdon perlatum*

Pienehkö–keskikokoinen tuhkelolaji. Itiöemä vastapäärinämainen, pallon pinta matalapiikkinen - nystyinen, nystyt karisevat helposti pois, valkeahko. Lahottaja. Kasvaa lahopuulla tai maassa, usein ryhminä. Kun itiöemän sisältö on valkoista, laji on syötävä, mutta muuttuu nopeasti aluksi kellertäväksi ja lopulta itiöiden kypsyttyä lähes oliivinmustaksi. Itiöt pöllähtävät savuna itiöemän laella olevasta aukosta.

Lampaankäpä

Fårticka, *Albatrellus ovinus*

Keskikokoinen–iso. Lakki epämuotoisen näköinen, kupe-
ra, valkeahko-rusehtava, kuivapintainen. Pillit hyvin pie-
niä, valkoisia. Jalka lyhyt valkoinen. Malto kellertyvää
(raaputa sormella). Mieto. Kasvaa usein isoina ryhminä
kuusikoissa. Hyvä ruokasieni.

Lehtikuusentatti

Lärksopp, *Suillus grevillei*

Keskikokoinen tatti. Lakki limainen, oranssinruskea, ku-
pera, pillit pienet, kellertävät, kosketuskohdista violetin-
ruskeat. Jalka tukevahko, kellanruskea, jalan latvaosassa
limainen rengas. Lehtikuusen sienijuurisieni. Hyvä ruoka-
sieni.

Lehtokeltavalmuska

Riddarmusseron, *Tricholoma frondosae*

Keskikokoinen. Lakki laakean kupera, laakeneva, keltainen ja kauttaaltaan ruskeasuomuinen. Heltat vaaleankeltaiset, melko tiheässä, kolotyviset. Jalka pitkäkö, keltainen. Maku ja haju jauhomaiset. Haavan sienijuurisieni. Haavikoissa ja sekametsissä. Hyvä ruokasieni.

Limanuljaska

Citronslemskivling, *Gomphidius glutinosus*

Keskikokoinen. Lakki laakean kupera, vanhemmiten matalasuppiloinen ja reuna kauan sisäänkiertynyt, paksulimainen (liman voi nylkeä pois veitsellä), violetinharmaa, vanhemmiten mustalaikkuinen. Heltat pitkäjohteiset, harvassa aluksi valkeahkot, sitten mustuvat. Jalka limainen, valkoinen, tyvestä rikinkeltainen. Kuusen juurisieni. Hyvä ruokasieni, mutta vanhemmiten mustuva ja mustuttaa myös muut korissa olevan sienet.

Mustarousku

Svartriska, *Lactarius turpis*

Keskikokoinen–isohko rousku. Lakki laakea, hieman kuoppakeskustainen, likaisen vihertävänruskea-mustahko. Metsässä kasvavat mustarouskut ovat pienempiä ja väriltään vihreämpiä kuin kulttuuriympäristöissä kasvavat. Heltat kermanvalkoiset, tiheässä. Jalka lakin värinen tai vaaleampi. Malto kovaa, maitiaisneste valkoista ja kirpeää. Koivun juurisieni, kasvaa sekä metsissä että kulttuuripaikoilla, piholla, puistoissa. ym. Hyvä ruokasieni 10 minuutin keittämisen jälkeen, mutta ei viime aikoina ole suositeltu käytettäväksi sen nekatoriinipitoisuuden vuoksi.

Mustatorvisieni

Svart trumpetsvamp, *Craterellus cornucopioides*

Pienehkö torvimainen tai syvään suppilomainen kääväkäs. Lakin pinta mustahko, pienisuomuinen, lakin ulkopinta heltaton tai poimuton, lähes sileä, hopeanharmaa, yhtyy jalkaan saumattomasti, jalan tyvi mustahko. Lehtomaisissa metsissä, rehevissä kuusikoissa. Erinomainen ruokasieni, mutta pahanmakuinen jalan tyvi poistettava.

Mustavahakas

Sotvaxskivling, *Hygrophorus camarophyllus*

Keskikokoinen–isohko. Lakki kupera, ruskeanmusta - lähes musta, reuna aluksi sisäänkiertynyt. Heltat paksut, harvassa, valkoiset. Jalka pitkä, valkeahko, tyveen suippeneva. Maku haurasta, mietoa. Tuoksu hajuvesimäinen. Kuusikoissa kuusen juurisienenä. Erinomainen ruokasieni.

Männynherkkutatti

Rödbrun stensopp, *Boletus pinophilus*

Iso-isohko, kovamaltainen tatti. Lakki kupera, kova, epätasainen, pähkinänruskea. Pillit valkoiset, pillien suut punertavat, vanhemmiten pillistö keltainen. Jalka tukeva, tyveen päin paksuneva, jopa tynnyrimäinen, valkeahko, jalan latvaosassa valkoista verkkokuviointia. Maku mieto. Männyn juurisieni, kuivilla mäntykankailla toisinaan runsassainen. Erinomainen ruokasieni.

Männynleppärousku

Läckerriska, *Lactarius deliciosus*

Keskikokoinen–isohko. Lakki laakea, kuoppakeskustainen, oranssi, vyöhykkeinen. Heltat tiheässä oranssit, vanhemmiten vihertävät. Jalka oranssi, kuoppatäpläinen. Maitiaisneste niukkaa, oranssia, hitaasti vihertyvää. Männyn seuralainen, kalkkialueilla runsassatoinen. Erinomainen ruokasieni.

Männynpunikitatti

Tallsopp, *Leccinum vulpinum*

Keskikokoinen–isohko tatti. Lakki tumman punaruskea, pintakelmu kiertyy usein pillistön puolelle. Pillistö likaisen valkoinen. Jalka tukeva, valkoinen, ruskeatupsuinen. Männyn juurisieni, mäntykankailla. Hyvä ruokasieni, mutta kypsennettävä perusteellisesti.

Nummitatti

Örsopp, *Suillus bovinus*

Keskikokoinen tatti. Lakki laakea, pehmeämaltainen, liimainen, vaaleanruskea. Pillit isoreikäiset ja kulmikkaat, liikaisen keltaiset. Jalka lyhyt, kellanruskea. Mäntyjen seurassa, usein isoina ja tiiviinä ryhminä, usein esim. polkujen varsilla. Hyvä ruokasieni.

Pohjanmesisieni

Vanlig honungskivling, *Armillaria borealis*

Keskikokoinen, isoina ryhminä kasvava sieni. Lakki kupe-
ra, lopulta laakea, kellanruskea, kauttaaltaan pienisuomui-
nen. Heltat rusehtavanvaaleat. Jalka käyrä, latvassa rengas.
Kasvaa isoina tuppaina elävillä ja lahoppuilla, sekä lehti-
että havupuulla. Hyvä ruokasieni, joista vain lakit käyte-
tään.

Sikurirousku

Curryriskä, *Lactarius camphoratus*

Pienehkö rousku, Lakki himmeäpintaisen tummanruskea, laakean kuoppakeskustainen, ohutmaltoinen, heltat tiheässä, lakin väriset. Jalka tummanruskea, violetinsävyinen. Maitiaisneste runsasta, valkoista, mietoa. Haju omalaatuinen, muistuttaa sikuria ja currymaustetta. Rehevissä kosteapohjaisissa kuusikoissa, kuusen seuralainen. Erinomainen ruokasieni, johon on liian vähän kiinnitetty huomiota. Puuttuu Pohjois-Suomesta.

Sillihapero

Sillkremla, *Russula xerampelina*

Haperoryhmä, johon kuuluu useita keskikokoisia lajeja. Hyvin monimuotoinen ja monenvärinen, joka heijastaa lajieroja. Lakki voi olla ruskea, punainen, vihertävä tai viininpunainen. Lakki laakea, keskeltä usein kuopalla. Heltat melko tiheässä, kellertävänvalkeat, kosketuskohdasta ruskettuvat. Jalka tukeva, usein punavivahteinen, kosketuksesta ruskettuva. Haju – varsinkin kuivahtaneena – sillinkaltainen. Muodostaa sienijuurta eri puulajien kanssa. Monenlaisissa metsissä lehtometsistä havumetsiin. Erinomainen ruokasieni.

Sinivalmuska

Blåmusseron, *Lepista nuda*

Keskikokoinen–isohko sieni. Lakki laakea, reuna usein sisäänpäin kiertynyt, rusehtavansininen-violetinsininen. Heltat sinivioletit, kolotyviset, tiheässä. Jalka tukevahko, sininen, valkohärmeinen. Itiöpöly valkoista. Haju palanutta kumia muistuttava. Lahottaja. Kasvaa usein myöhään syksyllä lehtikasoissa, lehdoissa, polkujen varsilla ja pensakoissa. Hyvä ruokasieni, joka voidaan ryöpätä maun miedontamiseksi.

Suppilovahvero

Trattkantarell, *Cantharellus tubaeformis*

Pienehkö–keskikokoinen sieni. Lakki ohut, mutkareunainen, keskeltä syväsuppiloinen, ruskea – lähes mustahko, lakin alapinnalla matalia helttamaisia, usein haaraisia poimuja. Jalka likaisen keltainen. Runsassatoinen sieni, usein myöhään syksyllä rehevissä kuusikoissa. Erinomainen ruokasieni.

Talvijuurekas

Vinterskivling, *Flammulina velutipes*

Pieni–keskikokoinen kantosieni. Lakki limainen, kupera, oranssinkeltainen. Heltat valkeahkot, kolotyviset, melko harvassa. Jalka hoikka, lyhyehkö, aluksi vaalea-valkeahko, sitten lähes musta, nukkainen. Lehtipuiden kannoilla tai elävillä lehtipuilla, usein myöhään syksyllä tai jopa talvelta. Lahottaja. Hyvä ruokasieni. Viljellään mm. Japanissa.

Tapionherkkusieni

Skogschampignon, *Agaricus silvaticus*

Keskikokoinen. Lakki kupera–laakea, kauttaaltaan tiheään tummanruskeasuomuinen, heltat vaaleanharmaanruskeat-tummenevat, tiheässä. Jalka solakka, pitkäkö, vaalea, nuijamainen, renkaallinen. Malto hitaasti punertuvaa. Haju hapahko. Kuusimetsien neulaskarikkeella, karikkeenlahottaja. Satovaihtelut suuria. Hyvä ruokasieni.

Tuoksuvalmuska

Goliatmuseon, *Tricholoma matsutake*

Keskikokoinen–iso. Lakki kupera, laakeneva, tummanruskea, siinä isoja, pinnanmyötäisiä suomuja, reuna sisäänpäin kiertynyt. Heltat tiheässä, valkoiset. Jalka tukeva, usein tyveen päin suippeneva, rusehtava, jalan yläosassa nahkamainen rengas. Malto makeantuoksuista, tiivistä. Männyn juurisieni, sato vaihtelee suuresti vuosittain. Pohjoisessa yleisempi kuin etelässä. Erinomainen ruokasieni, japanilaisten kuuluisa ”matsutake”.

Ukonsieni

Stolt fjällskivling, *Macrolepiota procera*

Iso. Lakki nuorena lähes pallomainen, sitten laakeneva, lautasmainen, keskelle jää usein tylppä kohouma, vaaleapohjainen, kauttaaltaan ruskeasuomuinen. Heltat irtotyviset, tiheässä, valkoiset. Jalka pitkä, solakka, kauttaaltaan valko-ruskeavöinen. Jalan yläosassa helposti irtoava ulkoneva rengas. Malto pähkinäntuoksuista. Polkujen varsilla, puutarhoissa, tienvarsilla, lehdoissa ym. kulttuurin vaikuttamilla paikoilla. Karikkeenlahottaja. Erinomainen ruokasieni.

Vaaleaorakas

Blek taggsvamp, *Hydnum repandum*

Keskikokoinen–isohko sieni. Lakki usein epämuotoisen näköinen, laakea, epätasainen, valkeahko, kuiva. Lakin alapinnalla pehmeitä piikkejä, jotka irtoavat helposti. Jalka lyhyehkö, valkeahko. Kuusen juurisieni. Erinomainen ruokasieni.

Viinihapero

Vinkremla, *Russula obscura*

Keskikokoinen–isohko. Lakki laakea, kuoppakeskustainen, viininpunainen, keskeltä usein mustahko, reunoilta usein valkohärmeinen. Heltat kellanvalkoiset, tiheässä. Jalka tukevahko, valkoinen, iän myötä ja raaputettaessa harmaantuva. Malto harmaantuvaa. Mieto. Kuusen juurisieni. Hyvä ruokasieni.

Viiruvalmuska

Streckmusseon, *Tricholoma portentosum*

Keskikokoinen–isohko. Lakki laakean kupera, tummanharmaa, mustaviiruinen. Heltat valkoiset, tiheässä. Jalka lyhyt tai pitkäkö, valkoinen, latvaosasta kellertävä. Kuisen juurisieni. Usein myöhään syksyllä. Hyvä ruokasieni

Voitatti

Smörsopp, *Suillus luteus*

Keskikokoinen tatti. Lakki kupera, paksulimainen, tummanruskea. Pillit pieniä, voinkeltaisia. Jalka valkeahko, jalkan yläosassa nahkamainen rengas, joka on pitkään lakin reunoissa kiinni, mutta lopulta irtoaa ja jää jalkaan kutistuvaksi jätteeksi. Männyn juurisieni. Hyvä ruokasieni.

UPM-Kymmene on suomalainen, kansainvälisesti toimiva metsäyhtiö, jonka juuret juontavat jo 1700-luvulle. UPM-konsernilla on Suomessa 25 puuta raaka-aineenaan käyttävää tehdasta, joiden vuotuinen puuntarve on yli 20 milj. m³. Valtaosa tästä puumäärästä saadaan kotimaan yksityismetsistä. Sitä varten UPM Metsä, joka on konsernin metsäosasto Suomessa, tekee vuosittain noin 30 000 puukauppaa.

UPM Metsä vastaa myös konsernin omien metsien hoidosta. Niitä on noin 900 000 hehtaaria. Metsäosastolla on oma taimitarha Joroisissa. Metsäosaston palveluksessa on 600 toimihenkilöä. Metsäkone- ja autoyrittäjiä ja heidän kuljettajiaan on 1 600. Lisäksi UPM:n tytäryhtiön Silvesta Oy:n palveluksessa on runsaat 250 metsuria.

UPM tarjoaa monipuolisia metsäpalveluja metsänomistajille, mm. metsäpalvelusopimuksen muodossa. Sopimuksia on tehty runsaat 9 000. Metsäpalvelusopimus on pitkäaikaiseksi tarkoitettu metsänomistajan ja UPM:n välinen yhteistyösopimus, mikä laajimmillaan voi käsittää myös metsien täyden hoidon.

Kansi: Kartiohuhtasieni (*Morchella conica*)

UPM Metsä

PL 32, 37601 Valkeakoski

Puh. 0204 16 121

Faksi 0204 16 120

www.puukauppa.com

www.upm-kymmene.fi